

KOMMUNALT ARBETSKOLLEKTIVAVTAL FÖR TIMAVLÖNADE 2003–2004

§ 6 ARBETSTID

3 Arbetstid i kontinuerligt treskiftsarbete

3.1 Tillämpningsområde och ordinarie arbetstid

Bestämmelserna i denna punkt tillämpas på arbete som arrangerats i enlighet med 6 § arbetstidslagen, som utförs under dygnets samtliga timmar alla dagar i veckan och där den ordinarie arbetstiden per arbetsskift och dygn är 8 timmar och i medeltal 36 timmar per vecka under en ettårsperiod, och där arbetsskiften avlöser varandra regelbundet och växlar vid på förhand överenskomna tidpunkter.

3.2 Årsarbetstid

Den årliga arbetstiden bestäms enligt semesterns längd enligt följande:

Rätt till semester	Årsarbetstid
28 semesterdagar	1 678,4 timmar = 209,8 arbetsskift
30 semesterdagar	1 664,0 timmar = 208,0 arbetsskift
38 semesterdagar	1 606,4 timmar = 200,8 arbetsskift

Om semestern avviker från de nämnda antalen semesterdagar är den årliga arbetstiden 7,2 timmar kortare för varje semesterdag som överskrider den nämnda rätten till semester och 7,2 timmar längre för varje semesterdag som underskrider den nämnda rätten till semester.

Arbetstiden utjämnas till de nämnda årsarbetstiderna under en period på fem år.

Årsarbetstiderna gäller endast dem som under hela utjämningsperioden utför kontinuerligt treskiftsarbete.

3.3 Arbetsdygnets och arbetsveckans början

Ett arbetsdygn inleds när morgonskiftet börjar och en arbetsvecka inleds när måndagens morgonskift börjar.

3.4 Femskiftssystem

En veckoarbetstid på i medeltal 36 timmar genomförs med ett femskiftssystem, vid behov med ett fyrskiftssystem.

För att arbetstiden skall jämnas ut till i medeltal 36 timmar per vecka under ett års tid skall arbetstagarna utöver ledigheten per vecka och veckans andra lediga dag ges en extra ledig dag (8 timmar) för varje 7 arbetsskift som utförs som ordinarie arbete. Ledighet per vecka, veckans andra lediga dag och extra lediga dagar skall räknas in i det årliga femskiftssystemet.

Till arbetstagare som under ett kalenderår tillfälligt arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete ges extra lediga dagar på det sätt som anges i mom. 2. Tidpunkten för extra lediga dagar avtalas lokalt.

Tillämpningsdirektiv

I femskiftssystemet sköts ett arbete av fem personer. Under ett dygn arbetar tre av personerna och två är lediga.

Semester ges enligt ett rullande system.

Femskiftssystemet bygger på följande arbetstidsuträkning:

Om inrättningen tillämpar kontinuerligt treskiftsarbete hela året, är den årliga driftstiden

$365 \times 24 \text{ tim.} = 8\,760 \text{ timmar.}$

I femskiftssystemet är årsarbetstiden för ett skift därmed

$8\,760 \text{ tim.} : 5 = 1\,752 \text{ timmar, dvs. } 219 \text{ arbetsskift.}$

Eftersom det för arbetstagare som hela utjämningsperioden arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete har avtalats en årsarbetstid som är bunden till semesterns längd, skall det i arbetsskiftförteckningen till exempel för en person med 30 semesterdagar och en årsarbetstid på 1 664 timmar antecknas ledighet i stället för arbetsskift enligt följande:

$1\,752 - 1\,664 = 88 \text{ timmar} = 11 \text{ friskift; den årliga arbetskyldigheten är alltså totalt } 219 - 11 = 208 \text{ arbetsskift.}$

Om årsarbetstiden är 1 678,4 eller 1 606,4 timmar antecknas på motsvarande sätt friskift enligt följande:

$1\,752 - 1\,678,4 = 73,6 \text{ timmar. } 72 \text{ timmar} = 9 \text{ friskift; årlig arbetskyldighet totalt } 219 - 9 = 210 \text{ arbetsskift. De återstående } 1,6 \text{ timmarna ledighet utjämnas inom fem år.}$

$1\,752 - 1\,606,4 = 145,6 \text{ timmar. } 18 \text{ friskift} = 144 \text{ timmar; årlig arbetskyldighet totalt } 219 - 18 = 201 \text{ arbetsskift. De återstående } 1,6 \text{ timmarna ledighet utjämnas inom fem år.}$

Arbetsskiftförteckningen görs upp i perioder på 20 dygn. I varje period ingår 12 arbetsskift och 8 lediga dagar. När arbetsskiftförteckningen görs upp på detta sätt blir varje arbetstagares genomsnittliga arbetstid 33,6 timmar per vecka, vilket är det samma som antalet driftstimmar dividerat med antalet arbetstagare, dvs. $168:5 = 33,6 \text{ timmar}$. Eftersom den genomsnittliga ordinarie arbetstiden skall vara 36 timmar uppstår en 2,4 timmars "skuld" per vecka för varje anställd. På grund av detta skall semestrarna läggas in i arbetsskiftförteckningen i stället för arbetsskift och lediga dagar på så sätt att den årliga arbetstiden nås. För att den årliga arbetstiden skall fyllas kan fyllnadsskift behövas.

I slutet av denna bilaga finns mallar för arbetsskiftförteckning, förläggning av semester och semesterturordning.

Också andra arbetsskiftförteckningar som uppfyller de allmänna förutsättningarna för kontinuerligt treskiftsarbete kan användas.

3.5 Treskiftstillägg och betalning av tillägget

Till en arbetstagare i kontinuerligt treskiftsarbete betalas för varje timme av ordinarie arbetstid inom ramen för denna arbetstidsform ett treskiftstillägg som utgör 7,4 % av ar-

betstagarens medeltiminkomst enligt § 19 punkt 6.1. De intjänade tilläggen betalas löneperiodvis. Lokalt kan man avtala om en annan utbetalningstidpunkt enligt behoven i det skiftsystem som används.

Treskiftstillägg betalas dock inte till en sådan arbetstagare som under utjämningsperioden har arbetat mindre än sju arbetsskift i kontinuerligt treskiftsarbete.

Treskiftstillägg betalas inte heller för frånvaro enligt punkt 3.6.

3.6 Frånvaro som likställs med arbetstid

Som ordinarie arbetsskift utförda i kontinuerligt treskiftsarbete betraktas, med undantag av semester, de frånvarodagar för vilken den anställde har rätt att få lön och högst 7 kalenderdagar oavlönad frånvaro som arbetsgivaren godkänt.

3.7 Hur arbete i andra arbetstidsformer inverkar på årsarbetstiden

Årsarbetstiden förlängs med ett arbetsskift (8 timmar) för varje 136 timmar som utförts i andra arbetstidsformer.

3.8 Definition av och ersättning för övertid och mertid i skiftarbete

Med övertid i skiftarbete avses sådant arbete under utjämningsperioden som utförs utöver mertid i skiftarbete och som inte är övertid per dygn.

För övertid i skiftarbete betalas en med 100 % förhöjd timlön.

Med mertid i skiftarbete avses arbetstimmar som utförs under dagar som enligt arbetsskiftsförteckningen är lediga dagar och som inte på förhand antecknats som fyllnadsskift och som inte överskrider 104 timmar under utjämningsperioden.

För mertid i skiftarbete betalas en med 65 % förhöjd timlön.

3.9 Arbetsskiftsförteckning

Arbetsskiftsförteckningen skall iakttas, om det inte föreligger en grundad anledning att ändra den. I mån av möjlighet skall man inhämta den anställdes samtycke till ändringen, och den som berörs av ändringen skall alltid så snart som möjligt underrättas på ett efter förhållandena lämpligt sätt.

Om en arbetstagare till följd av tvingande hinder inte kan infinna sig i arbete under sitt skift, skall han så snart som möjligt underrätta sin chef om detta. När någon uteblir eller uteblivit från sitt arbetsskift bör man i första hand försöka få en anställd som inte nysst avslutat sitt arbetsskift som ersättare.

3.10 Semester

En arbetstagare som permanent arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete och vars arbetstid bestäms som årsarbetstid tjänar in full semester.
